

Elementi elektronike

20.01.2018.

Dozvoljeno je korišćenje samo pribora za pisanje i neprogramabilnog kalkulatora. Nije dozvoljeno napuštanje ispita tokom prvog sata. Nije dozvoljeno iznošenje zadatka do kraja ispita. Svaki zadatak početi na novoj strani. Napraviti razmak između tačaka i jasno označiti svaku tačku zadatka. Na naslovnoj strani vežbanke upisati odsek i šta student polaze: **popravni kolokvijum, završni ispit ili integralni ispit**. Za zadatak koji nije raden u odgovarajući kvadratič na naslovnoj strani upisati X.

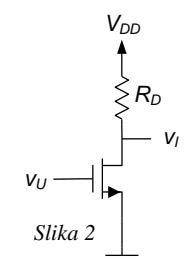
Integralni ispit: zadaci 1-9, 180 minuta, radi se u jednoj vežbanci

Popravni kolokvijum: zadaci 1-4, 70 minuta, radi se u zasebnoj vežbanci

1.* (8 poena)

a) (4p) Grafički i analitički predstaviti statičku strujno-naponsku karakteristiku diode koja se aproksimira izlomljeno-linearnim modelom. Nacrtati ekivalentno kolo izlomljeno-linearnog modela diode.

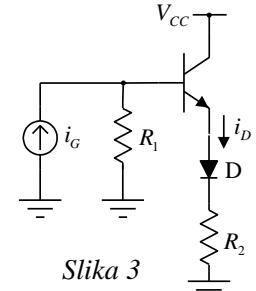
b) (4p) Nacrtati električnu šemu dvostranog usmeraća ako je na raspolaganju odgovarajući transformator i dve diode. Izvesti izraz za srednju vrednost napona na izlazu ovog usmeraća smatrajući da su diode idealne ($V_D=0$).

2.* (6 poena) U kolu sa slike 2 NMOS tranzistor se koristi kao prekidač.

a) (3p) Navesti uslove koji treba da budu ispunjeni da bi prekidač bio otvoren ili zatvoren.

b) (3p) Napisati jednačinu radne prave $i_D=f(v_{DS})$, ucrtati radnu pravu u polje izlaznih statičkih karakteristika NMOS tranzistora i na crtežu označiti položaj mirne radne tačke kada je prekidač otvoren i kada je zatvoren.

3. (12 poena) Odrediti i grafički predstaviti zavisnost struje diode i_D od struje i_G u kolu sa slike 3, ako se struja i_G menja u opsegu $0 \leq i_G \leq 25$ mA.

Poznato je: $V_{CC} = 10$ V, $R_1 = 500 \Omega$, $R_2 = 90 \Omega$.

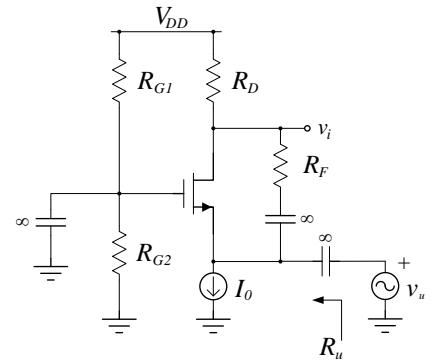
Parametri tranzistora su: $V_{BE} = V_{BET} = V_{BES} = V_\gamma = 0.7$ V, $V_{CES} = 0.2$ V i $\beta = 49$. Smatrati da je dioda idealna i da je napon na provodnoj diodi $V_D = 0.6$ V.

4. (14 poena) Na slici 4 je prikazan jednostepeni pojačavač sa MOSFET tranzistorom u konfiguraciji sa zajedničkim gejtom. Poznato je $V_{DD} = 10$ V, $I_0 = 2$ mA, $R_{G1} = 4$ k Ω , $R_{G2} = 6$ k Ω , $R_F = 10$ k Ω , $r_{ds} = 40$ k Ω , $V_t = 3$ V, $k_n = 1$ mA/V ^{2} .

a) (4p) Odrediti maksimalnu vrednost otpornosti R_D tako da tranzistor radi u zasićenju.

b) (8p) Nacrtati ekivalentnu šemu pojačavača sa slike 4 za male signale i izvesti izraze za naponsko pojačanje i ulaznu otpornost pojačavača.

c) (2p) Za $R_D = 2$ k Ω , izračunati vrednosti naponskog pojačanja i ulazne otpornosti.

Završni ispit: zadaci 5-9, 110 minuta, radi se u zasebnoj vežbanci

5. * (10 poena)

a) (3p) Nacrtati električnu šemu invertujućeg pojačavača sa operacionim pojačavačem i izvesi izraz za naponsko pojačanje. Smatrati da je operacioni pojačavač idealan.

b) (3p) Izvesti izraz za ulaznu otpornost pojačavača iz tačke (a).

c) (4p) Izvesti izraz za izlaznu otpornost pojačavača iz tačke (a) ovog zadatka, ako operacioni pojačavač nije idealan.

6. * (10 poena)

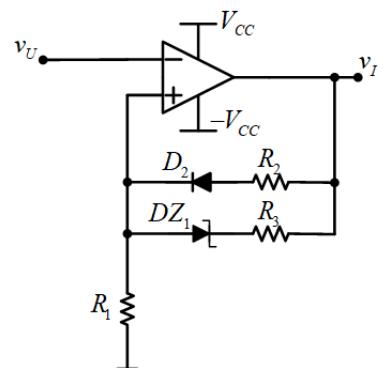
a) (4p) Nacrtati električnu šemu JK flipflop-a i rad ovog kola predstaviti pomoću funkcionalne tablice.

b) (3p) Nacrtati električnu šemu D flipflop-a i T flipflop-a realizovanih pomoću JK flipflop-a.

c) (3p) Nacrtati električnu šemu sinhronog brojača koji ima moduo brojanja 4.

7. (13poena) Za komparator sa pozitivnom povratnom spregom čija je šema data na slici 7 izračunati vrednosti pragova okidanja i grafički predstaviti karakteristiku prenosa $v_I=f(v_U)$. Na crtežu označiti vrednosti napona na ulazu i izlazu kola u karakterističnim tačkama.

Poznato je: $R_1 = R_2 = R_3 = 1$ k Ω , $V_D = 0.7$ V, $V_Z = 3.3$ V, $V_{CC} = 10$ V. Smatrati da je operacioni pojačavač idealan.

8. (15 poena) Funkcija Y je zadata izrazom $Y = AC + B\bar{C}\bar{D} + BD$. Realizovati funkciju Y korišćenjem:

a) (5p) Minimalnog broja osnovnih logičkih kola;

b) (5p) Korišćenjem samo dvoulaznih NI logičkih kola;

c) (5p) Korišćenjem multipleksera 4 u 1 i osnovnih dvoulaznih logičkih kola.

9. (12 poena) Pomoću vremenskih dijagrama signala na izlazima svih flipflopova ilustrovati rad brojača sa slike 9. Odrediti moduo brojanja brojača.

